Dosarul nr. 4r-434/2025 I instanță
Nr. PIGD 4-25055777-05-4r-17092025 Judecător Ghidirim Sofia

Judecătoria Cimișlia

D E C I Z I E

04 decembrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Hudoba Valeri și Colev Grigori

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către IP Basarabeasca împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025, adoptată pe cauza contravențională la contestația depusă de Enachi Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 încheiat de către Inspectoratul de Poliție Basarabeasca și deciziei agentului constatator adoptată în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate de părți,

A C O N S T A T A T:

1. <u>În fapt:</u>

La data de 09 aprilie 2025, agentul constatator din cadrul IP Basarabeasca, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 472115, prin care Enachi Ion a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 u.c echivalent a 25 000,00 lei în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional fiind reținut în sarcina acestuia că, anul 2024, luna august a anului 2024, fiind în r-l Basarabeasca s.Sadaclia, a folosit număr de telefon ”*****” și aplicația identificatorul ”PSB” (Federația Rusă), a pretins de a primi ca mijloace bănești pentru corupere

electorală în favoarea PP ”Șansă” în cadrul alegerilor prezidențiale și a Referendumului din 20 octombrie 2024, cauzând paguba materială. (f.d.9)

La data de 22 aprilie 2025, Enachi Ion ne fiind de acord cu procesul-verbal contravențional și decizia de sancționare întocmite pe numele său, a înaintat o contestație, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 și decizia de sancționare din 09 aprilie 2025 adoptată în privința contestatorului, încetarea procesul contravențional din motivul nulității absolute a procesului-verbal și din motiv că în acțiunile contestatorului lipsește fapta contravenției stabilită la art.47[1] Cod contravențional. (f.d.2-5)

2. Poziția instanței de fond.

La data de 20 iunie 2025, prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, s-a admis contestația depusă de către contravenientul Enachi Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 încheiat de către Inspectoratul de Poliție Basarabeasca și deciziei agentului constatator adoptată în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional.

S-a încetat procesul contravențional intentat împotriva lui Enachi Ion, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional al Republicii Moldova, pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional. (f.d.63-68)

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025, a fost adoptată încheiere interlocutorii, care urma a fi transmisă către Inspectoratul General al Poliției, în vederea inițierii unei anchete administrative interne, pentru a stabili: cauzele pentru care agentul constatator nu a desfășurat o anchetă contravențională efectivă în cauza Enachi Ion; gradul de neglijență sau, după caz, eventuala rea-credință în exercitarea atribuțiilor de serviciu; necesitatea aplicării unor măsuri disciplinare, dacă acestea se impun.

Inspectoratul General al Poliției urma a fi fi sesizat și cu titlu informativ, pentru: adoptarea unor măsuri sistemice de instruire și control profesional în rândul agenților constatatori; revizuirea practicilor de întocmire a proceselor-verbale în materie de contravenții cu caracter complex (ex. corupere electorală), în vederea asigurării: respectării principiilor statului de drept și prezumției de nevinovăție; evitării sancționării formale și neprobate a cetățenilor; consolidării calității actelor de constatare și a activității de urmărire contravențională. (f.d.69-70)

3. Solicitarea recurentului.

La data de 25 iulie 2025, IP Basarabeasca, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 20 iunie 2025, a declarat recurs împotriva acesteia, prin care a solicitat: repunerea în termen și admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la o nouă examinare în alt complet de judecată în aceiași instanță de judecată. (f.d.78-85)

În motivarea recursului s-a invocat, că prin acceptarea personală a mijloacelor bănești în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susținut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda", la care i se va indica, Enachi Ion a comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional - coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Totodată, prin decizia agentului constatator din 09 aprilie 2025, contravenientului Enachi Ion a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale în sumă de 25000 lei.

La data de 22.04.2025, contravenientul Enachi Ion a înaintat organului competent contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 472115 din 09 aprilie 2025 și deciziei agentului constatator.

Verificând argumentele invocate în contestație, studiind materialele procesului contravențional, consideră că contestația contravenientului Enachi Ion, urma să fie respinsă, cu menținerea fără modificări a procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 472115 din 09 aprilie 2025 întocmit de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Basarabeasca, Cotrobai Aliona, întocmit în privința lui Enachi Ion în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, din următoarele considerente.

La fel, reține că, legislatorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și art. 442 alin. (1) Cod contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție

seria/nr. MAI06 472115 din 09 aprilie 2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Susține că acțiunile contravenientului Enachi Ion corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravențional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional: proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravenţional a cet. Enachi Ion din 09 aprilie 2025; procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 472115 din 09 aprilie 2025; extras din fișierul Excel cu denumirea extras în urma măsurilor speciale de investigații; raport de analiză informațional-criminală din 07.02.2025; proces-verbal de consemnarea măsurii speciale de investigații din 09.12.2024; ordonanță privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 19.11.2024; ordonanță privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024; încheiere privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 01.04.2025; proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații din 06.11.2024, ordonanță privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații din 22.10.2024; ordonanță privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 08.11.2024; încheiere privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 22.10.2024; încheiere și mandat privind autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din 01.04.2025.

Astfel, consideră că acestea în ansamblu colaborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert săvârșirea contravenției de către contravenient.

În această ordine de idei, consideră că reprezentantul agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică. Într-o altă ordine de idei, că chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicații bancare - efectuat de o persoană terță așa cum a declarat în fața angajatului de poliție contestatarul - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacții ilicite.

În acest caz, intenția de a crea condiții pentru un eventual transfer, destinat

influențării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravențional.

Reprezentantul agentului de constatare consideră că, din perspectiva normelor cu caracter anticorupțional, nu numai rezultatul material, ci și manifestarea voinței de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrității procesului electoral. Faptul că persoana a instalat aplicația bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existența unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susținerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate și secret al votului. Într-un mediu electoral, astfel de practici, chiar și în stadii incipiente, reprezintă o amenințare la adresa integrității sistemului democratic.

Acțiunea de a instala o aplicație bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, indicând o predispoziție de a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacționare a intereselor materiale.

În concluzie, având în vedere că, indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, inițiată de persoana terță, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacție ilicită, și această manifestare de voință este suficientă pentru a fi sancționată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrității electorale si este demn de sancțiune.

În continuare, subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit art. 317 din aceeași decizie, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al

dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că *„orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”*.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetățean la reprezentanții săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuții publice, realizată prin intermediul votului, în condițiile în care pentru obținerea mandatului respectiv sânt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acțiunile cetățenilor, partidelor și altor organizații social-politice, organelor electorale și altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților, efectuarea agitației electorale, votarea și constatarea rezultatelor votării, precum și alte acțiuni electorale realizate în conformitate cu legislația în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranității unui popor și principiul de bază al democrațiilor reprezentative. Prin alegeri libere și corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Constituția Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Art. 38 alin. (1), voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine social; -vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot.

Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-1 face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-1 împiedica să-și exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Susține că nu corespunde situației faptice reținute la caz nici alegațiile recurentului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate contravenientul Enachi Ion în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, or, în acțiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Argumentele contravenientul Enachi Ion privind lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, le consideră ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientul, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional în speță contravenția consumându-se în momentul când Enachi Ion a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank din Federația Rusă, cu ulterioara recepționare a mijloacelor bănești, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidențiale din 20.10.2024.

La fel, din sursele mas-media este unanim cunoscut faptul BP ’’Victoria” deși nu avea înregistrat nici un candidat la alegerile prezidențiale, a susținut în mod deschis mai multi candidații din alte partide politice, inclusiv și-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituțional Republican îndemnând alegătorii

să voteze orice candidat de stângă, precum și să voteze ”Nu” la Referendum.

De asemenea din aceleași surse, s-a stabilit incontestabil faptul că grupul de Telegram și aplicația ”PSB” era utilizat de Blocul Politic ’’Victoria” iar sursele transferate erau cu scopul de a-și exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor banii, precum și neexercitarea dreptului la vot nu influențează la calificarea acțiunilor contravenientul.

La acest capitol susține că instanța obiectiv a completat că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicații bancare - efectuat de o persoană terță așa cum a declarat în fața colaboratorului de poliție contestatara - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacții ilicite.

Analizând cele enumerate supra, consideră că instanța de judecată eronat a dispus admiterea contestației cet. Enachi Ion în potriva procesului- verbal seria/numărul MAI06 472115 din 09 aprilie 2025 întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Basarabeasca Cotrobai Aliona și a deciziei de sancționare contravențională din aceeași dată în care a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Enachi Ion, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

A menționat că prezentul recurs nu este declarat în termen.

La data de 17 septembrie 2025 cauza a parvenit la Curtea de Apel Sud, sediul Comrat pentru examinare. (f.d.115)

<u>4. Argumentele părților.</u>

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) și (2) Cod contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

Prin notificarea din 16 septembrie 2025 expediată la adresa părților, ultimii au fost notificați despre faptul că – cauza va fi examinată în ordinea de recurs fără prezența părților și cu acordarea dreptului de a depune referință asupra recursului declarat.

La data de 29 septembrie 2025 de la Enachi Ion a parvenit o referință asupra recursului înaintat de IP Basarabeasca prin care a solicitat: respingerea recursului cu menținerea hotărârii primei instanțe ca fiind legală și întemeiată. (f.d.92-98)

În argumentarea referinței a invocat că în speța analizată, instanța constată, că încheierile judecătorești de autorizare a măsurilor speciale de investigație, mandatele judecătorești de efectuare a acestor măsuri, precum și ordonanțele

procurorului care dispun și apreciază pertinența rezultatelor obținute prin măsurile respective nu pot fi considerate mijloace de probă conform art. 93 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Astfel, încheierea Judecătoriei Chișinau sediul Ciocana din 01.04.2025 prin care s-a dispus autorizarea utilizării datelor obținute în urma măsurilor speciale de investigație, ordonanța procurorului delegat în Procuratura Anticorupție din 22 octombrie 2024 privind măsurile speciale de investigație, precum și ordonanța din 19 noiembrie 2024 și ordonanța din 11 decembrie 2024 nu reprezintă mijloace de probă direct admisibile în procesul contravențional, ci sunt acte procesuale de dispoziție prin care s-au dispus și s-au autorizat măsuri speciale de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și secret.

Aceste acte au rolul de a reglementa modalitatea de desfășurare a investigațiilor și de a asigura respectarea procedurilor legale, dar nu constituie probe, deoarece nu conțin în mod direct fapte, declarații sau elemente de probă efective care să susțină acuzațiile.

În acest sens, în pofida faptului că aceste acte, sunt importante pentru cadrul procesual al cercetării și investigării, ele nu sunt mijloace de probă conform dispozițiilor art. 93 alin. (2), care reglementează explicit mijloacele de probă admisibile.

Instanța reține, că probatoriul administrat în cauza intentată în privința cet. Jalbu Ana se bazează exclusiv pe datele provenite din cauza penală, fără a exista în procedura contravențională o cercetare proprie, independentă, ori administrarea unor probe obținute direct și legal în această cauză.

În cadrul procedurii de examinare, constatările agentului constatator nu au fost confirmate prin alte probe obiective, iar contravenienta a respins acuzațiile în mod constant și coerent, atât în fața organului constatator, cât și prin intermediul contestației depusa instanței. Mai mult, organul constatator a lipsit nemotivat de la ședința de judecată, fără a aduce explicații suplimentare privind temeiurile întocmirii actului constatator.

Iar, din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova” rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a Republicii Moldova cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin. Art.6 din

Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind din jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza Ziliberberg contra Moldovei (nr.61821/40, 1 februarie 2005), Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art.6 din Convenția Europeană.

Prin urmare, indică că la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art.6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional, precum și cele ale procesului penal prevăzute de Codul penal și de procedură penală.

Potrivit prevederilor art.6 §3 lit. a) din Convenția Europeană, orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, în special dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, să prezinte probele respective, să fie asigurat cu apărător.

Conform prevederilor art. 375 din Codul contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

Astfel, noțiunea de vinovăție trebuie analizată exclusiv prin prisma principiului prezumției Curții Europene pentru Drepturile Omului, se încadrează în sfera noțiunii de „acuzație în materie penală" și beneficiază, prin urmare, de aceleași garanții fundamentale.

În concluzie, indică că în cazul dedus judecății, petentul nu era obligat să-și probeze nevinovăția. Dimpotrivă, sarcina probei revenea agentului constatator, care, însă, nu a administrat suficiente dovezi legale și convingătoare pentru a susține învinuirea.

Simpla întocmire a unui proces-verbal contravențional nu este suficientă pentru ca instanța sa stabilească vinovăția unei persoane în lipsa unui probatoriu adecvat. În ordinea respectivă, instanța ține cont de dispozițiile art. 461 alin. (1) Cod contravențional potrivit cărora "în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de

judecată încetează procesul contravențional.” Conform art. 441 lit. a) din Codul contravențional, ,,procesul contravențional trebuie încetat atunci când nu există fapta contravențională.”

Astfel, din esența, legislației contravenționale se subînțelege că procesul-verbal cu privire la contravenție nu este în sine un mijloc de probă, ci un rezultat final a activității de analiza și cercetarea multiaspectuală a probelor. Deci, un rezultat final al tot ce înseamnă procesul contravențional.

La fel menționează precum că probele invocate de către reprezentantul agentului constatator nu au stat la baza analizei multiaspectuale și imparțiale a cauzei. Aceste fiind anexate la dosarul contravențional abia la etapa de judecarea cauzei în cadrul primei instanțe, faptul din care rezultă că vinovăția contravenientului a fost prestabilită iar procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a fost întocmit în mod arbitrar, având la bază doar preconcepții și intima convingere a agentului constatator. O asemenea abordare a situației creează o autentică prezumție de vinovăție de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] Cod Contravențional, care poate fi aplicată oricărui client a băncii PSB din Federația Rusă.

În motivarea recursului, reprezentantul agentului constatator, afirmă direct și neechivoc că, în viziunea acestuia, „ *Faptul că persoana a instalat aplicația bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă, existența unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susținerii la caz a unui bloc politic* [...]. În aceasta ordine de idei concluzionează că agentul constatator nu a știut despre existența sau inexistența unei interacțiuni a petiționarului cu banca sus menționată.

La fel, invocă că nu este clar prin ce probe, agentul constatator, a constatat existența în telefonul petiționarului a aplicației PSB, dat fiind faptul că în lista probelor anexate la dosar nu figurează procesul verbal de examinare a telefonului mobil a petiționarului.

Totodată, atrage atenția instanței asupra faptului că agentul constatator a invocat că petiționarul a pretins și primit mijloace bănești întru susținerea unui anumit bloc electoral, dar, a demonstrat oare agentul constatator că acel bloc electoral a participat la alegerile din toamna anului 2024? A fost înregistrat oficial? A avut candidat pentru care petiționarul urma să voteze? Nu, pretinsul bloc electoral la care face referire agentul constatator nici măcar nu era înregistrat la scrutin la 20.10.2024!

La tel, menționează că agentul constatator a dat o apreciere eronată a faptei comise de petiționar încadrând-o în dispoziția art. 47[1] Cod Contravențional.

Coruperea electorală pasivă este o contravenție materială și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalități normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional al RM constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje. Petiționarul nu a primit nimic din aceste bunuri sau servicii pentru a vota într-un fel sau altul.

Latura subiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravențional RM se caracterizează prin intenție directă. Adică, agentul constatator urma să demonstreze că acțiunile Petiționarului ar fi constat în pretindere, acceptare, primire bunuri, servicii, privilegii sau avantaje cu intenție directă. Aici, comunică că petiționarul era susținător al unor partide politice, unde avea viziune separată cu privire la ce să voteze și pentru cine. Astfel, că nu avea nevoie să fie corupt pentru a vota într-un fel anume, iar participarea acestuia la careva întruni permise în cadrul campaniei electorale, nu este o încălcare de lege.

Dispoziția art.47[1] Cod contravențional RM prevede un scop special, și anume: Determinarea alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. în prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional RM.

În privința probelor anexate la dosar, menționează că dispoziția art.94 din Codul de procedură penală reglementează datele neadmise ca probe, însă contrar alin.(1) pct.4), 8) al art. 94, agentul constatator intitulează drept probe, următoarele acte: încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.24 nr.13-7920/2024, prin care s-a admis demersul procurorului cu privire la autorizarea măsurii speciale de investigații, în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și s-a autorizat colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” (Federația Rusă), ce aparține Băncii Comerciale ’’Promsveazibank” din Federația Rusă.

Reiterează faptul că, prin încheierea respectivă, s-a dispus autorizarea măsurilor speciale de investigații, în cadrul cauzei penale nr.2023970322, pentru perioada de timp 01.01.2024 - 22.10.2024, deci urmare a efectuării măsurilor speciale de investigații au fost obținute probele pentru cauza penală nr.2023970322 și nicidecum în cadrul cauzei contravenționale 202528000021.

Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01.04.2025, prin care s-a admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Cristina Carajeleascov și s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații, din cauza penală 2023910322 în cauza contravențională RAP01 433516. Atenționează, însă că, datele și probele obținute ca urmare a executării încheierii din 01.04.2025, pot fi folosite doar de către persoanele autorizate și în cadrul cauzelor autorizate și anume: cauza penală 2023910322 și cauza contravențională RAP01 433516.

Raportul de analiză INFORMAȚIONAL-CRIMINALĂ efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181^1 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal. Acest raport a fost efectuat reieșind din învinuirea adusă altei persoane în temeiul art. 181^1 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal, în cauza penala nr.2023970322 și respectiv, nu poate fi folosit cu titlu de probă în cadrul prezentei cauze contravenționale intentate în baza art. 47^1 Cod contravențional.

Mai mult, în partea dreaptă de sus a Raportului respectiv, este strict menționat că „A se utiliza doar în cadrul cauzei penale nr.2023970322”. Prin urmare, este ilegală folosirea acestui Raport în alte cauze contravenționale sau chiar penale.

Raportul IP privind înregistrarea contravenției Seria RAP 01 486024 din 08.04.2025, a avut ca temei Demersul INSP înregistrat cu nr.34/45-1318.

Menționează că INSP, în mod abuziv, încălcând prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, a distribuit Inspectoratului de Poliție Rezina datele cu caracter personal obținute prin Raportul de analiză INFORMAȚIONAL-CRIMINALĂ efectuat doar pentru cauza penala nr.2023970322. Ordonanța privind pornirea procesului contravențional din 08.04.2025, s-a dispus pornirea procesului contravențional nr.20258000021 în temeiul art.47^1 Cod Contravențional, pentru stabilirea tuturor circumstanțelor și a contravențiilor, inclusiv pentru a desfășura acțiuni adăugătoare, de colectare și de administrare a probelor, ulterior atragerea la răspundere conform prevederile

legale.

Deci, invocă că în cadrul procesului contravențional nr.20258000021, pornit în temeiul art.47[1] Cod Contravențional, agentul constatator urma să desfășoare acțiuni prin care să administreze probe noi, în cele incriminate, însă agentul a folosit înscrisurile obținute de organul de urmărire penale, în cadrul cauzei penale 2023970322. Respectiv, agentul constatator nu a colectat și nu a administrat nici o probă, care să dovedească comiterea contravenției incriminate.

Consideră că înscrisurile respective, contravin art. 425 din Codul Contravențional și nu pot fi acceptate ca probe în prezenta cauza contravențională, or probele care să indice asupra comiterii contravenției, urmează a fi, dobândite în mod legal.

Deci, consideră că un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP) și nu există o autorizare conform prevederilor art. 136 alin.(7) CPP pentru folosirea lor în cauza contravențională RAP01 486024 sau nr.202528000021.

Astfel concluzionează că procesul contravențional urmează a fi încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional RM *„nu există faptul contravenției”*.

Temeiul juridic al rolului de garant al drepturilor omului atribuit puterii judecătorești îl constituie articolul 20 din Constituția Republicii Moldova, în care se regăsește dispoziția articolului 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, conform căruia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

La fel, atrage atenția instanței de apel asupra faptului că reprezentantul agentului constatator, în recursul declarat, solicită casarea unui act judecătoresc inexistent. Încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 20.06.2025 pe dosarul nr. 5r-105/2025, casarea căreia solicită reprezentantul agentului constatator, nu există în natură și ca rezultat, nu poate fi casată. Obiectul pretențiilor fiind nul.

5. Aprecierea instanței de recurs.

Verificând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele

invocate în cererea de recurs, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca fiind depus peste termen recursul declarat, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul este tardiv*.

Potrivit prevederilor art. 468 alin. (1) și (2) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1). Recursul se depune în instanţa de judecată a cărei hotărâre este atacată*.

Conform prevederilor art. 469 alin. (1) Cod contravențional*, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei*.

Potrivit jurisprudenței CtEDO în cauza *Avramenko contra Moldovei*, din 06 februarie 2007 şi *Ponomaryov contra Ucrainei*, din 03 aprilie 2008, Curtea a statuat că *participantul la proces, care cunoştea despre faptul desfăşurării în privinţa sa a unui proces judiciar,* ***este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului*** *şi examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a prevederilor art. 6 CEDO*.

Conform materialelor cauzei, s-a constatat, că la data de 09 aprilie 2025, agentul constatator din cadrul IP Basarabeasca, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 472115, prin care Enachi Ion a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 u.c echivalent a 25 000,00 lei în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional fiind reținut în sarcina acestuia că, în anul 2024, luna august, fiind în r-l Basarabeasca s.Sadaclia, a folosit număr de telefon ”*****” și aplicația identificatorul ”PSB” (Federația Rusă), a pretins de a primi ca mijloace bănești pentru corupere electorală în favoarea PP ”Șansă” în cadrul alegerilor prezidențiale și a Referendumului din 20 octombrie 2024, cauzând paguba materială. (f.d.9)

La data de 22 aprilie 2025, Enachi Ion ne fiind de acord cu procesul-verbal contravențional și decizia de sancționare întocmite pe numele său, a înaintat o contestație, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 și decizia de sancționare din 09 aprilie 2025 adoptată în privința contestatorului, încetarea procesul contravențional din motivul nulității absolute a procesului-verbal și din motiv că în acțiunile contestatorului lipsește fapta contravenției stabilită la art.47[1] Cod contravențional. (f.d.2-5)

La data de 20 iunie 2025, prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, s-a admis contestația depusă de către contravenientul Enachi Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 încheiat de către Inspectoratul de Poliție Basarabeasca și deciziei agentului constatator adoptată în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional.

S-a încetat procesul contravențional intentat împotriva lui Enachi Ion, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional al Republicii Moldova, pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional. (f.d.63-68)

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025, a fost adoptată încheiere interlocutorii, care urma a fi transmisă către Inspectoratul General al Poliției, în vederea inițierii unei anchete administrative interne, pentru a stabili: cauzele pentru care agentul constatator nu a desfășurat o anchetă contravențională efectivă în cauza Enachi Ion; gradul de neglijență sau, după caz, eventuala rea-credință în exercitarea atribuțiilor de serviciu; necesitatea aplicării unor măsuri disciplinare, dacă acestea se impun.

Inspectoratul General al Poliției urma a fi fi sesizat și cu titlu informativ, pentru: adoptarea unor măsuri sistemice de instruire și control profesional în rândul agenților constatatori; revizuirea practicilor de întocmire a proceselor-verbale în materie de contravenții cu caracter complex (ex. corupere electorală), în vederea asigurării: respectării principiilor statului de drept și prezumției de nevinovăție; evitării sancționării formale și neprobate a cetățenilor; consolidării calității actelor de constatare și a activității de urmărire contravențională. (f.d.69-70)

La data de 25 iulie 2025, IP Basarabeasca, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 20 iunie 2025, a declarat recurs împotriva acesteia, prin care a solicitat: repunerea în termen și admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la o nouă examinare în alt complet de judecată în

aceiași instanță de judecată. (f.d.78-85)

Subsecvent, Completul de judecată reține, că hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 20 iunie 2025, iar recursul a fost depus de către IP Basarabeasca la data de 25 iulie 2025, astfel, ***acesta fiind depus cu omiterea termenului legal admis***.

Or, termenul de contestare a hotărârii instanței de fond este de ***15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti***, deoarece reprezentatul IP Basarabeasca a participat la ședința de judecare a cauzei, fapt confirmat prin procesul-verbal a ședinței de judecată din 19 mai 2025. (f.d.60)

Instanța de recurs constată că reprezentantul IP Basarabeasca, a cunoscut despre existența procesului de judecată contravențional, or la data de 19 mai 2025 a semnat înștiințarea pentru a se prezenta la următoarea ședință de judecată stabilită pentru data de 20.06.2025 orele 09:00. (f.d.61)

Subsecvent, Completul reține că IP Basarabeasca a avut dreptul legal de a înainta recurs asupra hotărârii emise de instanța de fond în termen de 15 zile de la data de ***20 iunie 2025***, care este data pronunțării hotărârii de către organul de specialitate, indiferent de faptul când a făcut cunoștință cu hotărârea contestată agentul constatator.

Astfel, Completul de judecată conchide că recurentul IP Basarabeasca urma a înainta recurs până la data de ***05 iulie 2025*** inclusiv, fapt care nu a fost respectat de către acesta.

Completul de judecată menționează, că în recursul înaintat, recurentul – IP Basarabeasca, deși a solicitat repunerea în termenul de înaintare a recursului, nu și-a motivat în mod argumentat faptul omiterii termenului de înaintare a recursului prin conținutul acestuia, ci s-a rezumat la solicitarea formală de a fi repus în termenul legal de înaintare a recursului - motiv, care nu poate servi ca temei pentru repunerea în termen de declarare a recursului.

Astfel, Completul menționează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv are *caracter imperativ*, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premisă nu s-a confirmat.

Din considerentele expuse, Completul de judecată conchide, că recursul nu se

încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (cauza *Ghirea contra Republicii Moldova*, din 26 iunie 2012) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității raporturilor juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – ***dreptul la un proces echitabil***, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

Luând în considerație prevederile legale, precum și materialele cauzei, se constată că recursul declarat de către IP Basarabeasca împotriva hotărâri Judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025 este depus peste termenul legal prevăzut, iar ne indicarea a cărorva motive pentru repunerea în termen - sunt apreciate de Completul ca un fapt neîntemeiat, ceea ce duce la circumstanțe în care Completul de judecată nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen, nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în termen legal.

Generalizând aspectele invocate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului și de a respinge ca fiind depus tardiv recursul declarat de către IP Basarabeasca împotriva hotărâri Judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025, menținând hotărârea atacată emisă de instanța de fond.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 470-472, art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) şi art. 474 Cod contravenţional al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se respinge cererea IP Basarabeasca cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului.

Se respinge ca tardiv recursul declarat de către IP Basarabeasca.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 20 iunie 2025, adoptată pe cauza contravențională la contestația depusă de Enachi Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI 06 472115 din 09 aprilie 2025 încheiat de

către Inspectoratul de Poliție Basarabeasca și deciziei agentului constatator adoptată în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei HUDOBA Valeri COLEV Grigori